

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XI.

V Ljubljani, dne 30. maja 1935.

Štev. 22.

Spomin žrtvam za svobodo

Pretekli ponedeljek je poteklo 17 let, ko so počili strel, s katerimi je avstrijska soldateska v Radgoni ugonobila življenje dveh mladih idealnih junakov, jugoslovenskih nacionalistov: 26-letnega Andreja Melihna in 24-letnega Rudolfa Ukovića. Šla sta v smrt z vzklikom: »Naj živi Jugoslavija!« Njima je sledilo še šest žrtev: 29-letni Švab Anton, 37-letni Frai Marko, 25-letni Hvala Peter, 27-letni Velan Liberat, 29-letni Rihard Freb in 30-letni Janez Moniako. Bili so na istem morišču kakor prva dva ustreljeni dva dni pozneje, 29. maja 1918, takisto ob 14. uri. Šli so v smrt, kakor njihovi tovariši v Judenburgu, Murauu, Kotoru, Pulju in Kodroipu. Radgonški uporniki, vojniki tržaškega pešpolka št. 97, so razen razpadanja svojih domov, žalosti in bede svojcev, izgnancev, poleg nelzmerne trpljenja, ki ga je moralo prenašati naše ljudstvo ob germanskem nasilju, videti teči slovansko kri v brezvestnem vsiljenem boju zoper brata. Glasovi, ki so jih bili dvignili jugoslovenski in češki poslanci v avstrijskem parlamentu za pravico svojih narodov, so silno odmevali tudi med vojaštvom. Ko je po majski deklaraciji začelo leto 1918. v avstrijski armadi vidno pokati, so se na mnogih krajih, kjer so služili naši fantje, pojavili upori proti avstrijskemu nasilju. In tak je bil tudi majski upor v Radgoni. Še preden se je prav razmahnil, so morali kolovodje v ječo, — izdal jih je narednik Zadkovič, ki je služboval v Radgoni kot vojni žandar in vojaški detektiv. Postreljene žrtve so bile pokopane na pokopališču v Radgoni, kjer so ležale do 7. maja 1935. Ker je pretila nevarnost, da bi bili njihovi grobovi prekopani zaradi potekle dobe, so bili zemski ostanki na pobudo občine Gornje Radgone izkopani in prepeljani na pokopališče Sv. Petra pri Gornji Radgoni. Rakve z zemskimi ostanki so shranjene začasno v mrtvašnici, odkoder bodo prenešene v četrtek, na praznik Vnebohoda pred faro cerkev. Odtod se bo razvil svečan pogreb na pokopališče, kjer bodo položene rakve z zemskimi ostanki v skupen grob. Spored pogrebne svečanosti bo prenašal tudi radio, da bo lahko vsa naša javnost v duhu prisotna pokopu mož in fantov, ki bodo po 17 letih našli počitek v svobodni domovini. Na sliki vidimo: Morišče ob Kodoličevi vojašnici. Na desni strani slike je videti ulico, ki vodi na Glavni trg, po kateri so bili privedeni na morišče obsojenci. Ob ulici se razprostira Kodoličeva vojašnica, poleg vojašnice skladišča. Ob zidu pod prvim oknom, zaznamovanim s križcem, je bila lesena stena, morišče. V ozadju je videti nekdanjo kapucinsko cerkev, ki je bila za časa Jožefa II., ko so bili kapucini izgnani, opuščena in je zdaj v njej mestni kino. — Slika pod njo: Odkritje spominske plošče žrtvam avstrijske tiranije, ki so padle med vojno za našo svobodo na Suhem bajerju na Dolenjski cesti v Ljubljani.

**PRAZNIK
SOKOLSKA
MLADINE
NA TABORU**

Naša sokolska mladina je obhajala prejšnjo nedeljo lepo slavje slovanskega sokolskega bratstva v sokolskem domu na Taboru v Ljubljani, s katerega priobčujemo dve sliki: prapor, ki ga je izročila deca Sokola Kraljevi Vinohradi deci Sokola I. na Taboru in pohod sokolske mladine z novim praporom pred dostojanstveniki z zastopnikom Nj. Vel. kralja generalom Jovanovićem. — Bratska češka deca po presrčnem slovesu na glavnem kolodvoru, kamor so prihiteli sokolski voditelji, je z brzovlakom odpotovala na Bled, zvečer pa je preko Jesenic krenila nazaj v domovino.

Pomembni dogodki

VRVEŽ NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU je od leta do leta večji.

DRŽAVNIKI MALE ANTANTE NA SESTANKU V BUKAREŠTI. Min. predsednik Jevtić se razgovarja s Titulescom in Radžijem Arasom.

NAŠI ODLIČNIKI pri maši-zadušnici za maršalom Pilsudskim v beograjski katoliški cerkvi. V prvih sedežih levo gg. predsednik vlade Jevtić, vojni minister general Peter Živković, zastopnik Nj. Vel. kralja general Colak-Antić, za njim poljski poslanik g. Schwarzburg-Günther, člani vlade, diplomati in delegati.

BRANKO MEJOVŠEK, predsednik slovenskega trgovskega društva v Mariboru, ki je praznovalo te dni 30-letnico delovanja.

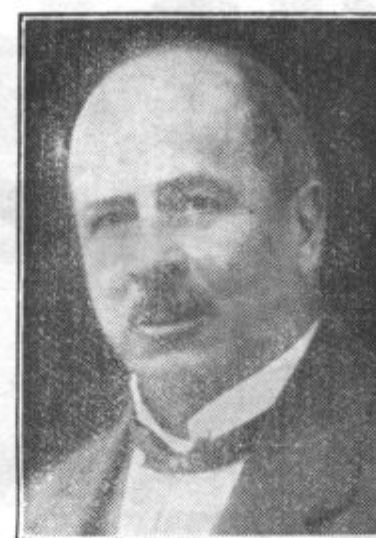

ALBERT DOMINKO, šolski upravitelj v pokoju, ki je te dni praznoval 70-letnico, je iz vrste onih preizkušenih narodnih borcev, ki so jugoslovensko usmerjeni že v letih pred vojno dvigali pogum in tvegali vse za zmago ideje. Rodil se je v Kobaridu kot sin nadučitelja, poznejšega nadzornika. 1890 je bil nameščen na novo šolo v Čezsoči, kjer je služboval do pričetka vojne z Italijo, polnih 25 let. Ali kaj vse pohvale odličnemu vzgojitelju, ko so ga oblastniki imeli že dolgo na piki zaradi jugoslovenske orientacije. Takoj ob pričetku svetovne vojne je romal v senci bajonetov kot veleizdajalec na Ljubljanski grad, kjer je s Cankarjem in celo vrsto drugih mož okušal grobost avstrijske justice. Zaslužnemu narodnjaku še mnogo let!

JOSKO JAMNIK, 25 let arhivar in upravnik pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Še mnogo let!

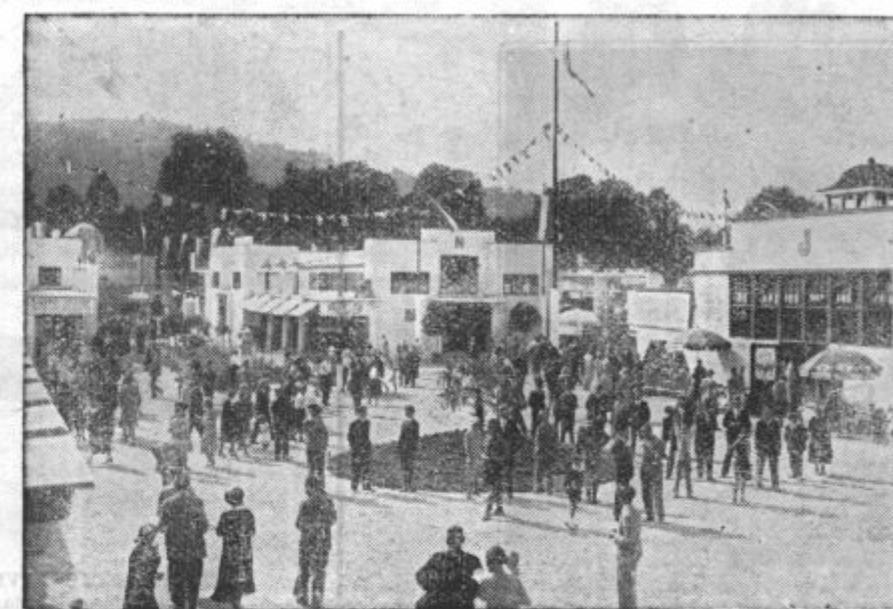
doma in na tujem

70-LETNICA ZASLUŽNEGA MOŽA. Preteklo soboto je praznoval g. Franc Possek, graščak na Podgladu pri Ločah sedemdesetletnico rojstva. Po očetovi smrti je prevzel veleposestvo na Podgladu. Ob prevzemu posestva se je g. Possek z vso resnostjo posvetil gospodarstvu in postal vzoren gospodar, na katerega se je začelo obračati tudi kmečko ljudstvo, kadar je potrebovalo nasvete. Njegovi vzorni hlevi, gozdovi, sadovnjaki in vinogradi so znani daleč naokrog. Zgradil si je tudi opekarno, ki jo prav tako vodi sam. Kot vzornega gospodarja in poštenega moža ga je bila pred leti občina Loče izvolila za župana. Županovalec je dolgo vrsto let do prevrata. Leta 1932. so mu spet ponudili predsedstvo občine, ki pa ga je odklonil, a je ostal kot odbornik uvaževan svetovalec v občinskih zadevah. Da imamo konjiško sresko načelstvo, je njegova zasluga. Prav tako lokalna železnica Poljčane-Konjice, Okrajna hranilnica in posojilnica, ki ji je načeloval vrsto let, in Hranilnica in posojilnica v Ločah, ki jo vodi še danes sam. Bil je tudi dolgo let načelnik okrajnega zastopa, kjer si je pridobil kot odličnega gospodarja velikih zaslug. Vse to veliko delo pa je jubiliant opravljal brez osebnih koristi. K 70-letnemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let pri delu za blagor konjiškega sreza!

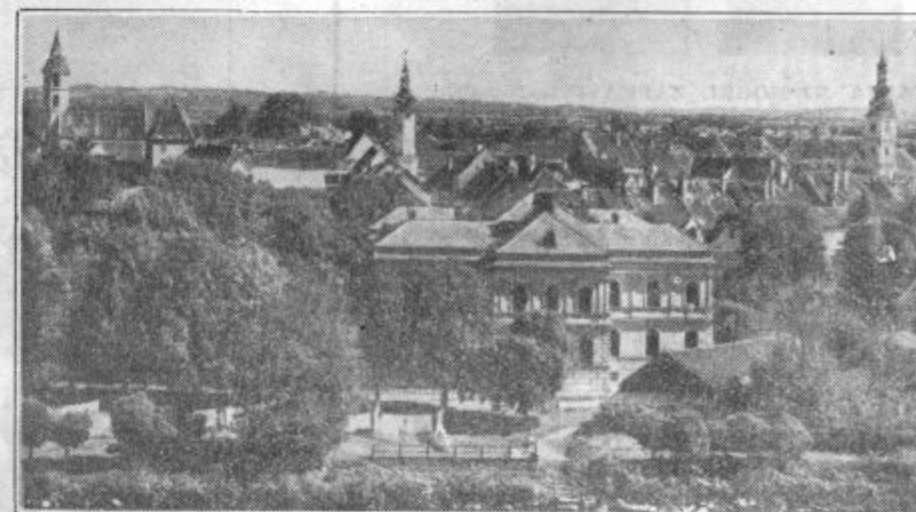
† IVAN RAVNIKAR. Pogreb celjskega podžupana, uglednega veletrgovca g. Ivana Ravnikarja je v najdostojnejši meri pokazal, kako zelo priljubljen je bil blagi pokojnik. Pred mrtvašnico na mestnem pokopališču se je zbrala tisočglava množica, zastopana so bila številna društva, uradi, mestna in okoliška občina, korporacije, društva, mestna podjetja, cinkarna, trgovska šola z učiteljskim zborom, prišli so stanovski tovariši tudi iz daljnih krajev. V slovo pokojniku je nato izpregovoril mestni župan dr. Goričan, ki je poveljeval osebne vrline pokojnika, njegovo uspešno javno delo, zasluge za občinsko gospodarstvo, vso njegovo iniciativnost in podjetnost. Naj počiva v miru!

KRASNI RAZSTAVNI PAVILJONI so na letošnjem ljubljanskem velesejmu povsem zasedeni.

NAJNOVEJŠI PORTRET ANGLEŠKEGA KRALJA napravljen ob 25. obletnici vladanja Jurija V.

POGLED NA RADGONO, kjer so padli zaradi svoje jugoslovenske zvestosti naši vojšaki, o čemur prinašamo še eno sliko na prvi strani.

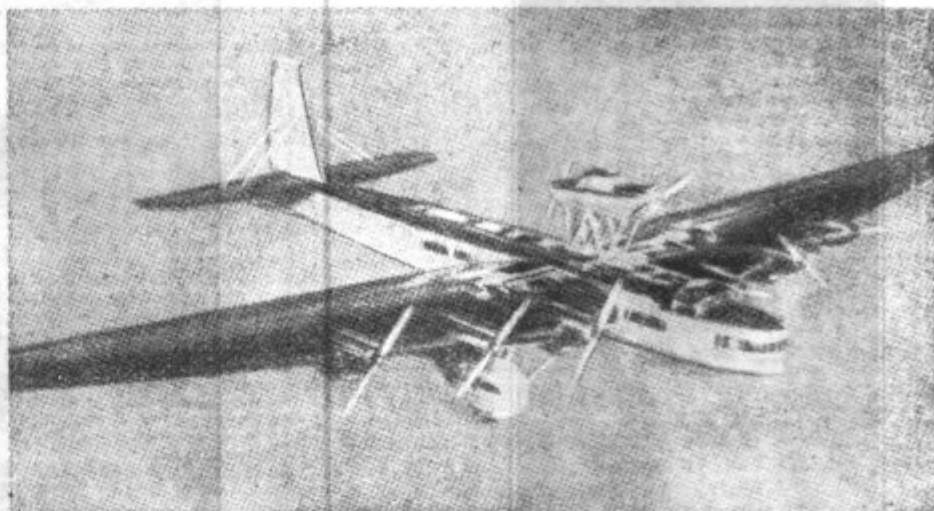
Tedenska kronika

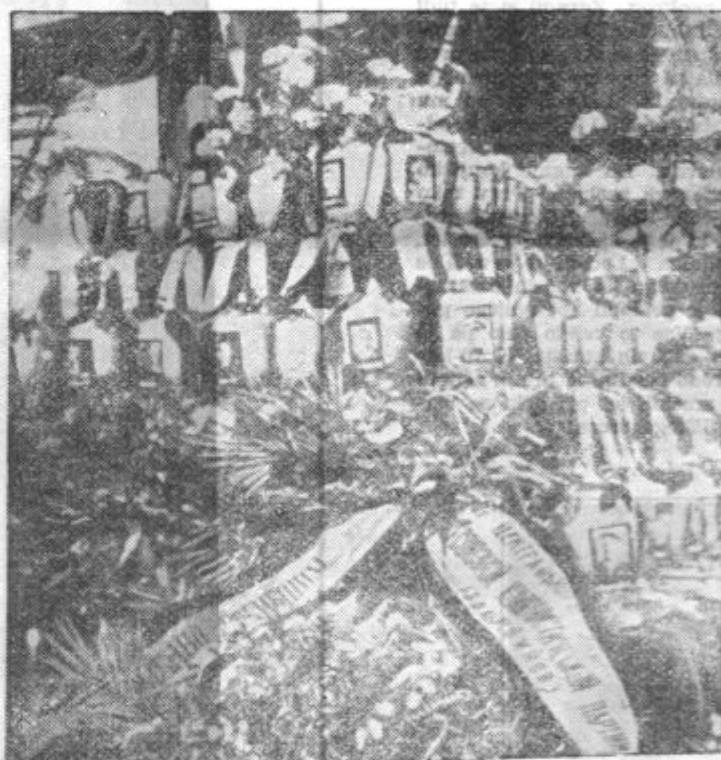
ROPARJA OMERZO ISCEJO. Zasledovanje znane-
nega roparja Omerze Franca iz Blance pri Bre-
žicah, ki se skriva na teritoriju srezov Laško,
Šmarje pri Jelšah, Celje in Brežice, je zelo otež-
kočeno zaradi hribovitega in gozdnatega ozem-
lja. Ker se oblastem še ni posrečilo izslediti ga
in ker je pri tem izgubil orožnik Koščak Ivan živ-
ljenje, se polašča prebivalstva v teh krajih vedno
večje razburjenje. Da bi tolovaja čim prej iz-
sledili, opozarjamo naše ljudi, naj zločinca ne
ščitijo in ne skrivajo ter naj vse, kar bi moglo
uplívati na izsleditev Omerze, nemudoma sporo-
čijo najbližnjim varnostnim organom. Mož je
srednje velike postave, podolgovatega obraza,
nizkega čela, kostanjevih las, sivih oči, zdravih
zob ter je obče nevaren tat.

DENARJA NI MOGEL ZAPRAVITI. Nepalski
maharadža zapušča po štirinajst dnevnem bivanju
francosko rivijero, razočaran ne morda zaradi
ljudi ali narave, ki bi mu ne nudila dovolj užitka,
temveč zato, ker ni mogel zapraviti dovolj denar-
ja. Sklenil je bil namreč zapraviti vse svoje te-
koče dohodke, in sicer 200.000 frankov (pol mili-
jona Din) dnevno. Zakopan v denar se je maha-
radža strašno dolgočasil, dočim so se drugi leto-
viščarji za težko prihranjene denarce zabavali.
Končno je maharadža sklenil pomagati si s ha-
zardiranjem (slepo igro). Sedel je za igralno mizo
in stavil ogromne zneske z najboljšim namenom,
da bi se vsaj tu iznebil denarja. Pa je zopet imel
smolo. Večer v igralnici se je končal s tem, da je
maharadža prigrabil 500.000 frankov. To ga je
tako razjezilo, da je sklenil odpotovati v Anglijo
in morda bo imel tam več sreče z zapravljanjem
denarja.

PO NESRECI NAJVEČJEGA SOVJETSKEGA LETALA. Letalo »Maksim Gorki« je
bilo zgrajeno spomladi 1934 po načrtih znanega ruskega graditelja letal Tupaleva.
Imelo je 8 strojev, ki so razvijali skupno 7000 k. s. Z razpetimi krili je merilo v širino
64 m, kolesa so imela v premeru 2 m. Največja brzina aeroplana je bila 240 km na
uro, njegov akcijski radij pa je znašal 1000 km. Na letalu je bila majhna tiskarna,
fotomehanični laboratorij in radio aparat za oddajanje in sprejemanje. Letalo je imelo
v glavnem agitacijski pomen.

PEPEL ŽRTEV »MAKSIMA GORKEGA«. Prejšnji ponedeljek so v Moskvi položili k
večnemu počitku pepel žrtev letalske nesreče veleletala »Maksim Gorki«. Pred po-
grebom so bile žare izpostavljene v Moskvi.

BRATSKA PESEM. Prisrčen sprejem bolgarskih pevcev od katedraie pri Sv. Trojici
na ljubljanski postaji.